

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland**Datum ingekomen vragen** : 26 oktober 2022**Datum GS-besluit** : 6 december 2022**Vragen nr. 114**

Vragen van **Statenlid A. Er LLM** (GroenLinks) over Rapport commissie Remkes van 5 oktober 2022: 'Wat wel kan'

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 26 oktober 2022 door het lid van Provinciale Staten, **Statenlid A. Er LLM** (GroenLinks), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Woensdag 5 oktober 2022 j.l. is het laatste rapport van de commissie Remkes genaamd 'Wat wel kan' gepubliceerd. Hiermee geeft de commissie Remkes antwoorden op een aantal belangrijke vragen binnen het stikstofdebat. Er wordt opnieuw bevestigd dat niet alles overal kan, dat de stikstofmaatregelen te lang vooruitgeschoven zijn en dat we nu moeten ingrijpen als we willen dat de natuur zich kan herstellen. Tot nu toe heeft GS in haar beleid eerdere bevindingen van Remkes gevolgd en opgenomen in het Noord-Hollandse stikstofbeleid. GroenLinks is benieuwd wat dit nieuwe rapport betekent voor het provinciaal stikstofbeleid en daarom dienen wij de volgende vragen in:

INLEIDING ANTWOORDEN

Tijdens de actualiteit van Provinciale Staten Noord-Holland, die op 10 oktober jongstleden diende, is ook ingegaan op vragen over het advies aan het kabinet van de heer Remkes. Onze antwoorden zijn in aanvulling op de uitkomsten van dat gesprek.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN**Vraag 1:**

In het rapport benadrukt Remkes dat de deadline van 2030 voor het behalen van de beoogde stikstofdoelen in stand dient te blijven. Is de gedeputeerde het hiermee eens en committeert de provincie zich nu, maar ook in de toekomst aan deze datum?

Antwoord 1:

Provinciale Staten van Noord-Holland hebben zelf doelen vastgesteld op basis van doelen die nu wettelijk zijn vastgelegd. Voor nu zijn deze doelen ons uitgangspunt. Als het doel van 74% areaal stikstofgevoelige natuur onder de kritische depositiewaarde in de wet vervroegd wordt naar 2030 dan zullen wij ons daaraan committeren en daarmee bij uw Staten terugkomen.

Vraag 2:

Remkes heeft voornamelijk geen alternatief voor de Kritische Depositie Waarde (KDW) als richtlijn voor de maximaal toelaatbare stikstofuitstoot in een gebied. Gaat GS de KDW blijven gebruiken tot er een beter juridisch alternatief komt?

Antwoord 2:

Ja, de kritische depositiewaarde (KDW) staat in de wet als maatstaf voor de stikstofreductiedoelstelling en heeft daarmee op dit moment een wettelijke betekenis. Daarnaast wordt de KDW gebruikt als relevante (maar niet enige) toets bij vergunningverlening. Wij zijn het eens met de benadering van de heer Remkes om de gunstige staat van instandhouding centraal te stellen. Het doel vanuit de Habitatrichtlijn is om een gunstige staat van instandhouding van onze natuur te bereiken en dat omvat meer dan alleen het behalen van de KDW. Wij constateren echter ook dat er op dit moment geen geschikte andere maatstaf beschikbaar is, die door ons bij vergunningverlening kan worden gebruikt en die stand houdt bij de rechter.

Vraag 3:

Remkes concludeert dat er nieuwe en betere regionale kaarten dienen te komen en dat de huidige stikstofkaart van tafel moet. Wanneer verwacht de gedeputeerde deze nieuwe kaart gereed te hebben voor onze provincie?

Antwoord 3:

Remkes adviseert het Rijk om de landelijke stikstofkaart van tafel te halen en deze te vervangen door regionale kaarten die minder gedetailleerd zijn. De minister voor Natuur en Stikstof heeft de betreffende aanbeveling uit het rapport van Remkes overgenomen. Vervolgens geeft zij in haar appreciatie van het rapport van Remkes (briefkenmerk: DGS / 22509555) aan het belangrijk te vinden dat minder gedetailleerde regionale kaarten “van onderop” ontstaan (lees: vanuit de provincies).

Wij vinden in dat geval het proces om te komen tot een Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) daartoe het meest geëigend. Wettelijk is bepaald dat dit programma op 1 juli 2023 bij het Rijk moet liggen. Gelet op de uiterst krappe deadline én het feit dat het Rijk enkele belangrijke documenten later publiceert dan eerder aangekondigd (zoals de Hoofdpijnennotitie NPLG, het perspectief op de agrarische sector en de Kamerbrief over ‘water en bodem sturend’) zal ons college trachten het PPLG al zo volledig mogelijk te laten zijn, maar kunnen wij geen ijzer met handen breken.

Vraag 4:

Remkes concludeert in het rapport dat innovatieve oplossingen de stikstofuitstoot niet significant zullen verminderen. Op de lange termijn valt er wel winst te behalen, maar dan dient dit landelijk ingericht te worden. Wat betekent dit voor de oplossingsrichting waarvoor wordt gekozen in de gebiedsgerichte aanpak?

Antwoord 4:

De gebiedsgerichte aanpak is er één van de lange adem. In gebiedsprocessen zal een combinatie van oplossingen nodig zijn: innoveren, extensiveren, wijziging van een activiteit, verplaatsing en uitkoop. In het gebiedsproces passen wij maatwerk toe.

Innovatie kan een deel van de reductiebijdrage leveren mits voldoende bewezen is dat de betreffende innovatie werkt. Daarbij lijkt ons het voorstel van de heer Remkes voor een nationaal innovatieprogramma een goede zaak. In de gebiedsprocessen kan daar gebruik van worden gemaakt.

Vraag 5:

Uit het rapport blijkt dat gedwongen uitkoop van grote stikstofuitstoters in de buurt van kwetsbare Natura 2000-gebieden onoverkomelijk is onder bepaalde omstandigheden indien we de beoogde doelstellingen in 2030 willen halen. De commissie adviseert daarom dat dit een onderdeel wordt van het regionale stikstofbeleid. Is de gedeputeerde het eens met deze bevindingen en zal de gedwongen uitkoop onderdeel worden van het beleid daar waar het onvermijdelijk is?

Antwoord 5:

Wat betreft gedwongen uitkoop lezen wij in het rapport het advies voor een kortetermijnaanpak, waarbij binnen een jaar landelijk de stikstofuitstoot van 500 tot 600 'piekbelasters' teruggebracht moet zijn en dat dit zoveel mogelijk op vrijwillige basis moet zijn. Remkes geeft daarbij het advies dat de overheid daarbij voor elk van deze ondernemingen een deadline hanteert voor het terugbrengen van de stikstofuitstoot en dat de overheid na het eventueel verlopen van die deadline niet anders kan dan verplichtend instrumentarium in te zetten.

Vanzelfsprekend heeft ons college een voorkeur voor minnelijke verwerving, maar wij hebben onteigening nooit uitgesloten. Daarmee zijn wij het met het advies eens dat verplichtend instrumentarium onderdeel van ons beleid moet zijn.

Vraag 6:

Is voor Noord-Holland inmiddels duidelijk wie de piekbelasters zijn en zo ja, wanneer worden zij ingelicht over de mogelijkheden die zij hebben mbt het veranderen dan wel stoppen van de bedrijfsvoering?

Antwoord 6:

De vraag welke bedrijven als 'piekbelaster' gelden, is een kwestie van definitie. Zo is naast de hoeveelheid stikstofuitstoot van een activiteit bijvoorbeeld de locatie van een activiteit bepalend voor de hoeveelheid stikstofneerslag die een activiteit kan veroorzaken op stikstofgevoelige natuur in een Natura 2000-gebied. De minister voor Natuur en Stikstof geeft in haar brief van 25 november 2022 ([kenmerk LGS / 22558512](#)) aan dat zij uiterlijk januari 2023 criteria vaststelt aan de hand waarvan bepaald wordt wie als piekbelaster kwalificeert. Wij maken uit de brief op dat gesprekken met bedrijven die kwalificeren als piekbelaster direct volgen op het moment dat de criteria bekend zijn. Van die bedrijven zal gevraagd worden om binnen één jaar een keuze te maken omtrent de toekomst van hun bedrijf.

In de brief staat ook dat het Rijk niet alleen op pad gaat richting partijen die kwalificeren als piekbelaster, zo geeft de minister aan dat voor uitvoering van dit proces er samen met provincies een taskforce wordt ingericht en heeft zij het in dat verband over zorgen voor het samen oplopen van de aanpak voor piekbelasters en de gebiedsprocessen. Wij hechten aan deze afstemming om te voorkomen dat dit lopende gebiedsprocessen doorkruist.

Vraag 7:

Ook de industrie en de bouw zullen volgens het rapport hun steentje moeten bijdragen, wat betekent dit voor de industrie en specifiek voor Tata Steel in Noord-Holland? Wanneer wordt duidelijk hoe groot hun bijdrage zal moeten zijn?

Antwoord 7:

Generiek landelijk beleid, waaronder het Schone Lucht Akkoord, draagt bij aan de reductie van stikstofoxiden vanuit industrie. Voor de industriële grootste stikstofuitstoters in Noord-Holland maken wij een roadmap. De roadmap geeft inzicht wat de industrie in Noord-Holland gaat bijdragen aan vermindering van stikstofuitstoot tot 2030 op basis van vigerende milieu wet- en regelgeving, de energietransitie en het Schone Lucht Akkoord. De resultaten van de roadmap worden verwacht in het eerste kwartaal van 2023. Verder geeft het Rijk in de startnotie van het NPLG aan uiterlijk begin 2023 de doelen vast te stellen voor mobiliteit en industrie.

Voor Tata Steel hebben wij naar aanleiding van een verzoek van Mobilisation for the Environment op 18 november 2022 een definitief besluit genomen over de natuurvergunning van Tata Steel. Daarmee wordt het vergunde plafond voor stikstofoxiden (Natuurbeschermingswetvergunning van 2016) van Tata Steel met 8% verminderd. Verder geeft Tata Steel maatregelen voor vermindering van onder andere stikstofoxiden aan in een Roadmap+ (<https://omgeving.tatasteel.nl/roadmap-plus/>). Zo wordt in 2025 een installatie gerealiseerd die moet leiden tot een reductie van stikstofuitstoot vanuit de pelletfabriek. Dit komt neer op een uitstootreductie van stikstofoxiden van in totaal circa 30%¹ t.o.v. de gerapporteerde uitstoot van geheel Tata Steel in 2019.

Ten slotte werkt Tata Steel aan een “Groen Staal” route waarmee Tata Steel in 2045 CO₂ neutraal wil zijn. U bent hier over geïnformeerd op 30 maart 2022 (kenmerk 1796357/1796358) en op 13 juli 2022 (kenmerk 1836656/1836762, onderdeel van de voortgangsrapportage Programma Tata Steel 2020 – 2050). De planning is dat voor 2030 een kookfabriek en een hoogoven worden gesloten en deze worden vervangen voor fabrieken die staal maken op in eerste instantie aardgas en later op waterstof. Na 2030 moeten verdere stappen volgen binnen de Groen Staal route. Het is op dit moment niet bekend wat de Groen Staal route oplevert voor verdere reductie van de uitstoot van stikstofoxiden (en mogelijk ammoniak).

Vraag 8:

---

¹ Deze 30% t.o.v. de reële uitstoot van 2019 komt neer op circa 25% van het totaal vergunde stikstofuitstootplafond van Tata Steel, zoals opgenomen in de aanscherpte natuurvergunning 2016 (aangescherpt bij publicatie besluit omgevingsdienst Noord-Holland Noord 18 november 2022).

De kortetermijnaanpak mag volgens het rapport maximaal één jaar duren, hiervoor dient de provincie nauw samen te werken met het kabinet. Kan de gedeputeerde inzicht geven in hoe we dit in Noord-Holland gaan halen?

Antwoord 8:

Nee, dat inzicht kunnen wij nog niet geven. De minister voor Natuur en Stikstof geeft in haar appreciatie van het rapport aan dat zij de periode van een jaar ambitieus vindt en dat zij, om de kortetermijnaanpak zo kansrijk mogelijk te maken, samen met provincies een taskforce in gaat richten en gaat werken aan een goed gevulde gereedschapskist. Zij informeert de Kamer hierover in november. Wij volgen dit met grote belangstelling.

Vraag 9:

Remkes adviseert de PAS-melders en interimmers voorgang te verlenen zodra er vergunbare stikstofruimte ontstaat. Gaat deze voorrang ook gelden in Noord-Holland?

Antwoord 9:

Het oplossen van de PAS-melders is een taak van het Rijk. Het vinden van een oplossing voor PAS-melders en interimmers is o.a. afhankelijk van middelen die het Rijk beschikbaar stelt en waar stikstofruimte gevonden kan worden. De middelen zijn aangekondigd, maar de minister vraagt ons voor te schieten. Dat raakt daarmee ook het budgetrecht van Provinciale Staten. Of de toegezegde middelen voldoende zijn voor de hele opgave moet nog duidelijk worden.